

Integraal Zorgakkoord

Hoe jij je ook laat informeren en in welke nieuwsbubble je ook zit, het beeld is duidelijk: de uitdagingen voor de zorgsector zijn immens. De kosten rijzen de pan uit, er is een krapte op de arbeidsmarkt, de vraag veel te groot. Het moet dus anders en dat vraagt iets van ons allemaal. Ook van de politiek ...

Normaal kijk ik positief naar de dingen, maar nu kan ik mijn cynisme niet verhullen. Het neoliberalistische marktdenken kan geen oplossing bieden, dus wordt politieke moed gevraagd om een stelselwijziging mogelijk te maken. Maar terwijl Prinsjesdag voor de deur staat en geen politicus de kiezer wil verliezen, zwemmen we gewoon verder de fuik in.

Want waar bestaat het 'anders' uit? Een Integraal Zorgakkoord (IZA)! Dat klinkt goed, maar hoezo integraal als alleen gekeken wordt naar de Zorgverzekeringswet. De samenhang met het sociaal domein, de Jeugdwet en de Wet langdurige zorg valt buiten de scope van het IZA. O ja, de mondzorg wordt genoemd in het IZA. Eén keer (in een voetnoot op pagina 61 van versie 0.9): "Ook geboortezorg en mondzorg zijn belangrijke vormen van eerstelijnszorg. Inhoudelijke afspraken daarover vallen echter niet binnen de scope van dit thema."

Vertegenwoordigers van zorgverzekeraars, instellingen en patiëntenorganisaties onderhandelen terwijl het merendeel van de professionals langs de zijlijn staat. Behalve de huisartsen, maar die hebben al aangegeven het IZA niet te zullen ondertekenen. Logisch want de vrije artskeuze wordt beperkt en randvoorwaarden niet ingevuld. Zo wordt bijvoorbeeld met woorden volop ingezet op preventie maar is er geen plan om het budget mee te laten schuiven. Pffff ...

Een insider verzekerde me: "Marnix, het zijn de laatste stuipertrekkingen." Dat stemt me dan toch nog een heel klein beetje positief.

Marnix de Romph,
Voorzitter ONT

Dino Zečić eerste geslaagde van de nieuwe opleiding

Een felicitatiebrief en bos bloemen van het ONT-bestuur maakten Dino Zečić deze zomer duidelijk dat hij de eerste tandprotheticus met een hbo-diploma was.

"Dat was leuk en onverwacht, máár nog bijzonderder vond ik het om deel uit te maken van de eerste lichte studenten die dit traject heeft gevolgd. Samen met de docenten en Hogeschool Utrecht heeft onze hechte groep de succesvolle transitie doorgemaakt van mbo- naar hbo-opleiding."

Een nieuwe stap in de professionalisering en positionering van het beroep. Zo werd in september 2019 binnen de ONT gereageerd op het nieuws dat de opleiding tot tandprotheticus de hbo-bachelor-status had gekregen. En zie: drie jaar later stromen de eerste nieuwe collega's uit met een hbo-diploma op zak. Op vrijdag 2 september ontvingen er achttien hun 'papiertje'. De eerste die de 240 benodigde studiepunten behaalde, was Dino Zečić (36). Hij studeerde bovendien summa cum laude af.

"Toen mijn jaargenoten en ik in 2018 aan de opleiding begonnen, wisten we nog niet dat de hbo-erkenning zou volgen. In de loop der tijd veranderden sommige zaken dan ook. We waren van start gegaan met als doel honderd studiepunten te behalen, maar dat werden er dus 240. Dat betekende dat we niet alleen op de gebruikelijke zaterdag de opleiding volgden, maar ook op woensdagavonden en later eveneens op vrijdagen. Ik heb veel respect voor Hogeschool Utrecht, de opleiding en ook mijn studiegenoten dat we er samen goed zijn uitgekomen. Bedenk ook dat een groot deel van de opleiding samenviel

met coronatijd en dat we dus vaak niet in Utrecht konden zijn."

Bosnië

Dino was acht jaar toen hij vanuit Bosnië met zijn familie naar Nederland kwam.

Na afronding van het vwo koos hij voor de opleiding psychologie aan de Erasmus Universiteit Rotterdam.

“Net op het moment dat ik die had afgerond, begon mijn broer met een tandtechnisch laboratorium in Capelle aan den IJssel. Ik heb geholpen met het opstarten van het bedrijf. Denk aan management, logistiek en administratie. Na anderhalf jaar ging ik aan de slag als psycholoog. Ik nam assessments af bij medewerkers van bedrijven. Maar ik merkte dat ik het niet zo leuk vond als werken in het tandtechnisch lab. Na een half jaar keerde ik terug bij mijn broer en begon ik me in de inhoudelijke kant van de tandtechniek te verdiepen. Ik heb cursussen gevolgd, maar mijn broer is mijn echte leermeester. Op een gegeven moment hebben we de naam van het lab veranderd in Dino Dent. We hebben vijf medewerkers, onder wie tandtechnici en logistiek medewerkers voor bijvoorbeeld het vervoer van producten en materialen.”

Spons

In 2018 wees een mondhygiënist Dino op de opleiding tot tandprotheticus. “Ik raakte enthousiast. Er is niets zo mooi als voor ie-

mand iets te maken wat hij mist en om hem te begeleiden tijdens dat proces. Je wilt niet wéten hoe blij ik was toen ik hoorde dat ik was toegelaten tot de opleiding. Ik ben er daarna vól voor gegaan, heb vier jaar lang alle kennis als een spons opgezogen.”

Dino is lovend over de opleiding. “Die zoomt niet alleen in op de vakinhoudelijke kant van de tandprothetiek, maar plaatst het vak ook in de context van zowel de mondzorg, de hele gezondheidszorg als de maatschappij. Neem een ontwikkeling als de vergrijzing. Die heeft als consequentie dat tandprothetici steeds meer mensen met een psychogeriatrische aandoening zien. Hoe ga je om met deze cliënten? Hoe kun je de gewenste kwaliteit blijven leveren? Daarvoor was veel aandacht in de opleiding. We zijn ook geschoold op sociaal en communicatief vlak. Heel belangrijk, want naar mijn mening wordt het succes van je product voor de helft bepaald door de communicatie tussen patiënt en behandelaar.”

Samenwerking met tandartsen

Dino liep tijdens zijn opleiding onder meer stage in de praktijk van Ralph van der Reijden in Rotterdam en bij TPP Hagen in

Krimpen aan den IJssel. Verder behandelt hij ongeveer drie dagen per week cliënten in tandartspraktijken. Wordt de naam van tandtechnisch laboratorium Dino Dent uitgebreid met tandprothetisch nu Dino zijn nieuwe diploma heeft?

“Nee, voorlopig niet. In het pand van Dino Dent blijft het accent op tandtechniek liggen. Iedereen spreekt altijd over ‘de patiënt centraal’. Ik denk dat je dat vaak pas écht kan realiseren door nauw samen te werken met de andere mondzorgdisciplines. De patiënt heeft dan een tandarts en tandprotheticus in zijn directe nabijheid: twee professionals die vanuit hun specifieke perspectief naar hem kijken, die elkaar aanvullen en snel kunnen schakelen. Vergeet ook niet dat steeds meer van onze cliënten nog een deel van hun gebit hebben en dus zowel te maken krijgen met de tandprotheticus als de tandarts. Wat mij betreft is samenwerking dan ook the way to go. Ik heb dat netwerk van tandartsen al en blijf dan ook grotendeels actief in tandartspraktijken, hoewel ik ook zie dat tandartsen steeds meer patiënten naar me verwijzen. Bij Dino Dent zijn we op verschillende samenwerkingsvormen voorbereid, onder meer met een behandelruimte.”

Jan Molenwijkprijs voor scriptie laaggeletterdheid

Vanessa Duppen en Mandy Venrooij hebben op vrijdag 2 september de Jan Molenwijkprijs ontvangen.

Ze danken de onderscheiding aan hun onderzoekscriptie over laaggeletterdheid in de tandprothetische praktijk.

En passant ontwikkelden de twee een panklare lesmethode voor tandprothetici in opleiding.

Wist je dat ongeveer één op de vijf 55-plus-sers in ons land laaggeletterd is en dat dit aantal blijft stijgen? Dat bleek in 2015 uit onderzoek van Van der Heide en Rademakers. Laaggeletterden hebben moeite met lezen, schrijven en/of rekenen of kunnen dit helemaal niet. Een andere studie, van Van der Lee en Batenburg in 2014, bracht aan het licht dat 81,8 procent van de bezoekers aan de tandprotheticus 55 jaar of ouder is. Het is belangrijk dat tandprothetici zich bewust zijn van deze cijfers, zo zegt Vanessa Duppen, want "ons eindproduct is grotendeels afhankelijk van goede communicatie met de cliënt. Het is dus zaak dat de cliënt jou begrijpt en dat hij of zij jouw informatie kan verwerken. Een laaggeletterde heeft weinig tot niets aan een folder."

Maatschappelijk perspectief

Als onderdeel van de tandprothetische opleiding schreef Vanessa samen met Mandy Venrooij een scriptie over laaggeletterdheid. Die bleek op 2 september goed te zijn voor de Jan Molenwijkprijs, vernoemd naar een van de oprichters van de ONT. Voor Mandy was het dubbel feest, want zij ontving die dag ook haar diploma. Vanessa volgt als het goed is later dit jaar.

Mandy: "In het derde jaar van de opleiding hadden we het Critical Making-project. Daar leer je het vak van tandprotheticus in een maatschappelijk perspectief te plaatsen. Wat ontbreekt er in de samenleving en wat kan vernieuwend zijn? Het bracht Vanessa en mij op het idee ons te verdiepen in laaggeletterdheid."

Studenten en docenten

De twee verrichtten literatuuronderzoek en kwamen tot het inzicht hoeveel mensen in ons land moeite hebben met lezen en schrijven. Mandy: "Daarna wilden we onder meer weten hoe studenten en docenten Tandprothetiek naar dit onderwerp kijken. Weten zij wat laaggeletterdheid is? Zijn ze in staat het te herkennen? Vinden ze het wenselijk dat er meer aandacht voor laaggeletterdheid is tijdens de opleiding? We hebben een aantal Teams-sessies georganiseerd waarbij in to-

taal twintig studenten en acht docenten betrokken waren."

Uit de antwoorden van de deelnemers destilleerden Mandy en Vanessa drie personae, oftewel karakteriseringen van een bepaald type gebruiker. Vanessa: "Onder de studenten en docenten vonden we karakters die we TED the Mechanic, FRED right said en JANIS me and Bobby McGee noemden. Ted is de doener, de tandprotheticus die denkt dat hij sowieso goed werk levert, of de cliënt nu ongeletterd is of niet. Fred is het type ruwe bolster blanke pit. Hij vindt laaggeletterdheid een belangrijk thema, maar tegelijk weet hij niet zo goed hoe te handelen op dit gebied. Janice tot slot is een holistische behandelaar; iemand die de gebitsprothese ziet als onderdeel van de hele cliënt."

Lesmateriaal en kennisclip

Mandy en Vanessa hadden het bij deze onderzoeksresultaten kunnen laten, maar in hun bevlogenheid besloten ze er een vervolg aan te geven. Ze zeggen: "We hebben lesmateriaal over laaggeletterdheid ontwikkeld waarmee docenten van de tandprothetische opleiding kunnen inspelen op de types die wij hebben beschreven. Bevinden zich onder jouw studenten bijvoorbeeld veel TED the Mechanics? Dan bieden wij handvatten voor de wijze van lesgeven. We hebben het lesmateriaal een toepasselijke naam gegeven: Als je begrijpt wat ik bedoel... Ook hebben we een kennisclip gemaakt met de titel Laaggeletterdheid en mondgezond-

heidsvaardigheden. Het onderwerp wordt weergegeven in een samenvatting van bijna 25 minuten." Vanuit de opleiding is enthousiast gereageerd op het lesmateriaal en de kennisclip.

Weetjes

- Het ONT-bestuur beoordeelt jaarlijks welke studenten – naar zijn mening – de beste scriptie hebben afgeleverd en de Jan Molenwijkprijs verdienen.
- Mandy Venrooij is samen met tandprotheticus Kim Horsmans eigenaar van de tandprothetische praktijk Het Gebitscentrum in Maastricht.
- Vanessa Duppen is eigenaar van een tandtechnisch laboratorium in Oss: PUUR Tandtechniek.

PalaXtreme®

Sterk & Flexibel – High-impact, koudpolymeriserende prothesekunststof

PalaXtreme heeft het allemaal... high-impact, uitstekende verwerkingseigenschappen en goede flexibiliteit. De nieuwe Core Shell Technology van Kulzer minimaliseert het risico op breuk, vooral bij implantaatgedragen prothesen.

- » **Minimaal aantal reparaties:** Breukvastheid dankzij de Core Shell Technology – polymeerparels met een flexibele kern. PalaXtreme overtreft zowel duurzaamheidstesten voor maximale stressintensiteit als die voor totale breuk van werkstukken.
- » **Flexibele verwerking:** PalaXtreme is geschikt voor elke indicatie, of u de voorkeur geeft aan de giet- of injectietechniek.
- » **Zacht:** Zeer laag niveau aan restmonomeren, zelfs onder het niveau van heetpolymerisaten.

Meer informatie vindt u via kulzer.nl/palaxtreme

Giving a hand to oral health.

KULZER
MITSUI CHEMICALS GROUP

Nieuwkomer Caitlin Dekkers

Voor het eerst in haar geschiedenis heeft de ONT iemand binnen de gelederen met de functiebenaming ‘beleidsmedewerker’. De primeur is voor Caitlin Dekkers, die in juli van start ging. “Ik wil de leden met raad en daad bijstaan en ga op den duur ook projecten uitvoeren.”

De overeenkomst tussen Petra Bus, Tessa van Pinxteren, Eric Engelbrecht, Bart Kerdijk en Ralph van der Reijden? Deze ONT-leden openden in de zomer allen hun deuren voor Caitlin Dekkers. Zo kon de beleidsmedewerker kennismaken met de praktijk van de tandprothetiek en -techniek. De meer beleidsmatige knowhow, vooral gerelateerd aan de ambities van onze brancheorganisatie, deed Caitlin op door zich flink in te lezen. Ze beschouwt de werkzaamheden in juli en augustus als de warming-up die haar in staat stelt vanaf september concreet aan de slag te gaan in haar nieuwe functie.

Kun je jezelf voorstellen?

“Ik ben 24 jaar, woon in Rotterdam en heb een aantal opleidingen achter de rug.”

Welke opleidingen bijvoorbeeld?

“In 2021 heb ik de driejarige bachelor Gezondheidswetenschappen afgerond aan de Erasmus Universiteit Rotterdam (EUR). Die is vooral gericht op beleid en management in de Nederlandse gezondheidszorg. Ik had de smaak van beleid en management te pakken gekregen en besloot meteen erna de master Publiek Management te doen, ook aan de EUR. De opleiding was afgelopen zomer voorbij, maar ik heb in dat jaar gemerkt dat mijn hart meer ligt bij de gezondheidszorg. Zorg is concreet: het gaat ons allemaal aan, direct of indirect. In de zorg kun je ook zeggen: dit is een probleem en we gaan het proberen op te lossen. Daarom ben ik in september begonnen aan de master Health Economics, Policy & Law. Die volg ik naast de twintig uur die ik per week werk voor de ONT.”

Welke beroepsmatige ervaringen heb je met de eerstelijnsgezondheidszorg?

“Tijdens de master heb ik zes maanden stage gelopen bij InEen, de branchevereniging van gezondheidscentra, zorggroepen, huisartsenposten en regionale

ondersteuningsstructuren (ROS'en). Ik deed onderzoek naar de Governancecode Zorg 2022, bedoeld om goed bestuur en toezicht te bereiken binnen zorgorganisaties. De onderzoeksvraag was: hoe kunnen InEen-leden worden gestimuleerd om meer gebruik te maken van de code? Mijn conclusie is dat het in deze fase beter is dat InEen hiertoe met leden overlegt en gezamenlijke initiatieven neemt dan de code verplicht te stellen.”

Waarom heb je gekozen voor de ONT?

“Ik ben al lang geïnteresseerd in mondzorg. ONT-directeur Frederik Vogelzang was ik al tegengekomen tijdens mijn stage bij InEen. Toen ik later de vacature van de ONT las, herkende ik Frederiks naam en zocht ik hem op via LinkedIn. We bleken veel gedeelde interesses te hebben: bijvoorbeeld soortgelijke opleidingen en een verleden bij InEen.

Frederik liet weten dat de ONT op zoek was naar een beleidsmedewerker die Frederik een aantal taken uit handen kon nemen en extra activiteiten oppakken. Mijn belangstelling was onmiddellijk gewekt.”

Wat wil je betekenen voor de ONT-leden?

“Allereerst adviezen en informatie geven bij concrete vraagstukken. In een later stadium zal ik ook projecten oppakken. In het algemeen wil ik de beroepsgroep helpen de positie van tandprothetici te versterken en, daar waar nodig, bij te dragen aan verdere professionalisering. Grotere bekendheid van de tandprotheticus binnen de Nederlandse bevolking is ook een streven. Ik vind het bijvoorbeeld opmerkelijk dat mij tijdens de bachelor Gezondheidswetenschappen niets is bijgebracht over mondzorg in de eerste lijn. Het ging vooral over ziekenhuiszorg.”

‘Ik wil ONT-leden adviseren en informeren’

Een zestiger die wil shinen. Een man op leeftijd die bleach tanden verlangt. Waarom zou Shiva Abdi-Ghods Ockeloën het hem weigeren? "Onze slogan is: baas in eigen mond", zegt de mede-eigenaar van Tandprothetische Praktijk Dronten & Lemmer. "Mijn rol is te beoordelen of een wens technisch en anatomisch zo goed mogelijk te realiseren is. Ik ga over het design. En ja, ik adviseer ook en zal de cliënt zeggen dat ik een bleach gebit niet zo mooi vind bij hem. Maar uiteindelijk is het aan hém of háár om te beslissen hoe het eruit komt te zien."

Hoeveel HEMA-wekkers zou Shiva inmiddels buiten werking hebben gesteld? Ergens in de jaren tachtig raakten haar ouders de tel kwijt. Een aantal decennia later vertelt tandprotheticus Shiva Abdi-Ghods Ockeloën (45): "Als meisje was ik al geïnteresseerd in techniek. Vooral die HEMA-wekkers vond ik interessant. Ik haalde instrumenten uit de gereedschapskist van mijn vader en sleutelde de wekker open om het binnenwerk te ontleden. Probleem was dat ik het geheel daarna niet kon herstellen. Ik had ook belangstelling voor radio's, boetseerde veel en speelde met autootjes."

ik in het vijfde jaar de specialisatie 'prothetiek' gedaan."

Leerzaam en leuk

Shiva woonde inmiddels in Utrecht. "Tijdens mijn opleiding heb ik gewerkt in tandtechnische labs in Bilthoven en Hilversum, waarna ik in dienst trad bij het toenmalige UTL (Utrechts Tandtechnisch Laboratorium). In die levensfase overwoog ik nog niet zelf een lab op te zetten of de opleiding tot tandprotheticus te volgen. Op mijn 28e kreeg ik mijn eerste kind en op mijn 30e de tweede. Drie

lab had in Biddinghuizen. Bij hem kon ik bijvoorbeeld lepels maken en protheses gieten. Onze kennismaking en samenwerking bevielen. Fokke stelde voor: wanneer jij straks tandprotheticus bent, laten we dan samen verder gaan."

Werkpaard

Dat geschiedde in 2015. Shiva: "Ik had het diploma van tandprotheticus en Fokke had het startkapitaal, zodat we bijvoorbeeld beschikten over behandelstoelen en het gewenste instrumentarium. We hebben een tandprothetische praktijk met tandtechnisch lab geopend in Dronten. Onze samenwerking is gegoten in een maatschap. Het voordeel is dat we onze sterke punten bundelen en beiden kunnen doen wat we leuk en interessant vinden. Zo heb ik vanaf het begin gezegd dat ik geen administratie wilde doen. Ik beschouw me zelf als een werkpaard op tandtechnisch en tandprothetisch vlak: ik wil aan die tafel en aan die stoel staan. Daar ben ik op mijn plaats."

In 2017 gingen beiden van start met een tweede praktijk, in Lemmer. Shiva: "Daar ben ik twee middagen per week. Een kenmerk van onze populatie in Lemmer is het relatief grote aantal jongere cliënten: mensen tussen de veertig en vijftig jaar. Vaak hebben zij een immediaatprothese nodig. De oorzaak? Volgens mij komt het doordat mondzorg

'De cliënt moet op één plek terecht kunnen voor alle benodigde mondzorgverleners'

Iran

Shiva kwam in 1977 ter wereld in Teheran. 22 maanden na haar geboorte, de Iraanse revolutie was uitgebroken, vluchtten haar ouders en dochterlief vanwege hun bahai-geloof naar Nederland. "In het begin verbleven we in het Kransnapolsky Hotel in Amsterdam en na een aantal verhuizingen kwamen we terecht in Den Haag, in de Indische Buurt. Daar ben ik opgegroeid en naar school gegaan. Ik haalde mijn mavo- en havodiploma."

Een oom uit Amerika wees Shiva op de professe van tandtechnicus. "Hij is tandarts in Amerika. Toen ik hem vertelde dat ik graag met mijn handen werk en geïnteresseerd ben in anatomie, opperde hij dat tandtechniek misschien iets was voor mij. Mijn belangstelling was meteen gewekt en ik besloot me aan te melden bij het Instituut Vakopleiding Tandtechniek (IVT). Na vier jaar, in 2001, had ik die afgerond en daarna heb

jaar erna, in 2011, schreef ik me wel in voor de opleiding. De reden? Ik wilde niet alleen aan de techniektafel staan, maar ook in de mond werken. De opleiding was behalve leerzaam ook leuk. We hadden een fijne lichte studentent. Zo hebben Miranda Compier, die nu een praktijk heeft in Nunspeet, en ik elkaar vaak bijgestaan."

Tijdens de opleiding kwam Shiva in contact met een tandtechnicus die een belangrijke

rol zou gaan spelen in haar carrière: Fokke Veenkamp. "Tijdens een kortstondige ziekte was ik niet in de gelegenheid naar Hogeschool Utrecht te komen. Ondertussen moest ik wel mijn huiswerk blijven maken. Dat was mogelijk bij Fokke, die een tandtechnisch

niet in het basispakket voor volwassenen zit. Mensen zijn bang voor een hoge rekening en stellen hun bezoek aan de tandarts uit, met alle gevolgen van dien. Soms heb ik medelijden met een cliënt die geen geld heeft. Een enkele keer breng dan ook niets in

'Ik wil aan de tafel en stoel staan; dáár ben ik op mijn plaats'

rekening voor iets kleins als een reparatie of rebasing.”

Zorgmijding

Hoe wrang ook, Shiva is van mening dat de tandprotheticus mede vanwege het fenomeen ‘zorgmijding’ voorlopig voldoende werk heeft. “Veel mensen ontbreekt het aan maatschappelijk perspectief. Hun financiële situatie is slecht, ze eten ongezond en roken. Alles bij elkaar levert dit een aanslag voor het gebit op die vaak uiteindelijk een immediaatprothese noodzakelijk maakt.” Shiva noemt een andere ontwikkeling die het gevolg is van financiële overwegingen en die aandacht vraagt. “Sommige mensen gaan voor een tandprothetische behandeling naar het buitenland, omdat die daar goedkoper zou zijn. Maar in bepaalde landen is het niveau van kwaliteit en veiligheid niet zo hoog als in Nederland. We zien dan iemand

die elders implantaten heeft gekregen en naar ons komt voor een prothese, maar die een ontsteking heeft opgelopen tijdens de behandeling in het buitenland.”

Old school tandprotheticus

Tandtechniek en -prothetiek zijn in de ogen van Shiva ambachten. “Ik doe het met liefde. Er is weinig zo mooi als beginnen op een nulpunt en vervolgens met je handen een kunstwerk maken. Cliënten kunnen bij ons vanuit de rest van het pand meekijken in de techniekruimte; dan begrijpen ze ook hoeveel tijd en aandacht we besteden aan hun prothese en dat die niet de volgende dag gereed kan zijn. Kortom, ik ben een old school tandprotheticus en stap niet over op digitalisering. Ik heb respect en bewondering voor de digitale mogelijkheden, maar vrees tegelijkertijd dat zorgverzekeraars ons straks aanzetten tot digitalisering als ze menen dat

dergelijke protheses minder kosten.”

Mondzorgcentrum

Een moderne ontwikkeling waarvan Shiva zich wél groot voorstander toont, is de steeds intensievere samenwerking tussen mondzorgverleners. “Wij willen over een paar jaar een mondzorgcentrum hebben in Dronten. Er is nu regelmatig al een zelfstandig tandarts-implantoloog in pandig actief bij ons in Dronten. In de toekomst willen we daar graag tandartsen en mondhygiënisten aan toevoegen. We willen vermijden dat bijvoorbeeld tanden en kiezen worden getrokken op locatie A en de tandprothetische behandeling plaatsvindt op locatie B. Met het oog op zorgkwaliteit én klantvriendelijkheid is het belangrijk dat een cliënt terecht kan op één plek waar de benodigde mondzorgverleners korte lijnen hebben met elkaar.”

Duurzame mondzorgpraktijk

Iedere tandprotheticus die werk wil maken van vergroening, kan zich laten inspireren door het afgelopen zomer verschenen e-boek **Duurzame mondzorgpraktijk**. Download het gratis via duurzamepraktijk.knmt.nl/?nieuws.

Verduurzaming, vergroening, sustainability. Het zijn veelgebruikte woorden in de huidige tijd; woorden met dezelfde betekenis. Wat houden ze precies in voor de mondzorg? Het e-boek **Duurzame mondzorgpraktijk** omschrijft het zo: "Onder duurzame mondzorg verstaan we mondzorg die op een kwalitatief hoogwaardige en veilige manier wordt uitgevoerd zonder onnodig gebruik van natuurlijke hulpbronnen en met de minste belasting voor mens en milieu."

Tips en adviezen

Wil jij als tandprotheticus aan de slag gaan met deze ambitie? Streef je naar quick wins of juist naar een integrale doorlichting van je praktijk en een grootschalige structurele

verandering? In het e-boek staan tips en adviezen voor elke fase. Ton Vermeulen zegt: "Het is een handleiding voor iedere mondzorgverlener die duurzame doelen wil bereiken die op dit moment opportuun zijn voor zijn of haar praktijk. De ene collega wil het misschien groot aanpakken en zonnepanelen of een warmtepomp laten installeren, terwijl de andere kleinere stapjes wil zetten." Ton is niet alleen eigenaar van Tandprothetische Praktijk Dongen, maar sinds vorig jaar ook lid van de werkgroep **Duurzame Mondzorg**. Dit is een initiatief van de drie beroeps-

organisaties in de mondzorg: de Koninklijke Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde (KNMT), NVM-mondhygiënist en de ONT. Als lid van de werkgroep heeft Ton meegedacht over het e-boek. Hij zegt: "Leidend in de totstandkoming van de handleiding was tandarts Angelica Setiaman, die zich namens de KNMT richt op duurzame mondzorg. We hebben ook gesproken met huisartsen en SEH-artsen. Stichting Stimular, die zich inzet voor verduurzaming van de zorg, was ook een belangrijke steun."

'De minste belasting voor mens en milieu'

VITA VIONIC VIGO® de perfecte match met de smartDenture® workflow van imes-icore®

VITA VIONIC VIGO:
Eenvoudig, rendabel
en esthetisch

SCAN & MELD JE ONLINE AAN VOOR DE CURSUS "IMES® SMARTDENTURE IN DE PRAKTIJK"

✓ Ontdek de kracht van de gevalideerde imes smartDenture® workflow

Vragen? Wij staan u graag te woord! VITA (Tom Behaeghel): +32(0) 473 681024 | uberVo dental: +31(0)229 213736

VITA verdelers **uberVo**
DENTAL BV.

Minder verspillen

In vergelijking met bijvoorbeeld de spoedeisende hulp in ziekenhuizen presteren tandprothetici al best goed, zegt Ton. "In ons werkproces worden lang niet zoveel disposables gebruikt als in ziekenhuizen. Maar er is natuurlijk nog veel te winnen, we zouden op een aantal terreinen minder materialen kunnen verspillen. Tegelijkertijd zeg ik: sommige technieken moeten zich uitkristalliseren voordat wij werkelijk duurzamer kunnen opereren."

Hij geeft een voorbeeld: "Digitalisering kan betekenen dat je lepels, beetplaten en gebitsprothesen print in plaats van dat je onnodig veel natuurlijke hulpbronnen gebruikt. Maar vaak zijn de technieken te duur of nog niet goed genoeg. Wat betreft het laatste: een geprinte prothese ziet er prachtig uit, maar als de kwaliteit niet optimaal is, is het over een jaar misschien alweer tijd voor vervanging. Natuurlijk, je zou een nieuwe prothese weer kunnen printen aan de hand van de gemaakte file, maar je zou dan de oude prothese eerder weggoien. Dat past niet bepaald bij de duurzaamheidsbenadering. Ik kan me dus voorstellen dat we als tandprothetici niet op stel en sprong alles gaan veranderen, maar op een aantal terreinen nieuwe ontwikkelingen afwachten, zoals betere en minder dure techniek."

Zeven procent CO₂-uitstoot

Verduurzaming begint met bewustzijn over de toestand van de aarde en de rol van de gezondheidszorg daarbij. Wist je dat de zorg in Nederland verantwoordelijk is voor ongeveer zeven procent van de CO₂-uitstoot in Nederland? Dat is méér dan de uitstoot van Tata Steel en de grote steenkolen- en biomassacentrales in de Groningse Eemshaven bij elkaar.

Duurzame mondzorg praktijk

Praktijkwijzer voor
verduurzaming van de
mondzorgpraktijk

KNMT versie juli 2022

START

flexdata
salusys

Totaalpakket voor de tandprotheticus

Salusys staat garant voor een gemakkelijke en volledige manier van het registreren, factureren en declareren van uw tandprothetische werkstukken.

Nieuwsgierig naar de werking? Kom op 27, 28 of 29 oktober naar de Dental Expo of plan online een demo via flexdata.nl/contact of scan de QR!

flexdata.nl

flexdata
We take care of IT

Eindelijk: Dental Expo is terug

Bezoek op 27, 28 en 29 oktober de Dental Expo en ontmoet onder meer collega-tandprothetici, bestuurs- en directieleden van de ONT, andere mondzorgverleners en vertegenwoordigers van leveranciers.

Na twee coronajaren is het deze herfst dan zo ver: ijs en weder dienende viert vakbeurs Dental Expo de tiende editie. Het enige nationale event voor de totale mondzorg staat op het programma voor donderdag 27, vrijdag 28 en zaterdag 29 oktober. Na een bezoek aan RAI Amsterdam ben je als professional binnen de dentale branche weer up-to-date.

Kennissessies

Ruim 190 exposanten presenteren nieuwigheden die gezamenlijk het complete werkveld van de mondzorgprofessional beslaan: van orale scanners tot apparatuur voor tandtechniek en van managementsupport tot ergonomie. Bezoekers maken niet alleen kennis met deze producten en diensten, maar kunnen ook kennissessies volgen die worden verzorgd door onafhankelijke kennisinstituten, onder meer op initiatief van de ONT (zie de kaderteksten op deze pagina's).
ONT-directeur Frederik Vogelzang: "Onze sessies sluiten aan bij beleidsthema's die zijn besproken tijdens de ONT-werkcon-

ferentie Werken aan de toekomst van ons mooie vak in april. Het gaat onder meer om digitalisering van de tandprothetiek en samenwerking binnen en buiten mondzorgteams."

ONTmoetingen

Verder is Dental Expo nuttig om je netwerk te

onderhouden en uit te breiden.

Behalve in kennissessies voorziet de ONT dan ook in ontmoetingen: ONT-moeting. Kom langs in de stand die onze vereniging bemant met collega's van NVM-mondhygiënisten, de beroepsvereniging van mondhygiënisten.

Frederik: "Dental Expo is voor de leden bijvoorbeeld ook een mooie gelegenheid om

'Koop een digitaal maatpak'

Maak je met deze software bestandsformaten die open zijn? Het is typisch een vraag die een tandprotheticus liever vóór de aanschaf beantwoord wil zien dan erna. Dat zegt Henk-Jan van den Heuvel. Tijdens Dental Expo verzorgt hij een kennissessie over digitalisering in de tandprothetiek.

Henk-Jan, tandprotheticus in Moordrecht, geeft sinds 2014 lessen over digitale tandtechniek en tandprothetiek aan Hogeschool Utrecht. Hij zegt: "Digitalisering is inmiddels redelijk ingeburgerd binnen de beroepsgroep van tandprothetici. Steeds meer collega's investeren erin. Ik wil iedereen handvatten geven voor tijdens het aankoopproces. Wéét wat nodig is voor jouw praktijk en koop uiteindelijk een maatpak."

Let erop dat jouw software open bestandsformaten kan maken. Dat is een belangrijke tip van Henk-Jan aan collega's. "Als je een 3D-bestand hebt, kun je ervoor kiezen aan de hand daarvan de

prothese te maken met je eigen apparatuur. Maar het is ook mogelijk dat je het daarvoor te druk hebt, dat je niet over de benodigde apparatuur beschikt of dat je het liever uitbesteedt omdat je het te lastig vindt. Dan moet een ander wel toegang kunnen hebben tot de bestandsformaten."

Een ander advies: laat je niet verleiden door indrukwekkende terminologie van leveranciers. Henk-Jan: "Ik spreek weleens collega's die bang waren om de boot te missen en zijn ingestapt na lezing van chique woorden. Een voorbeeld: 5-assig simultaan frezen. Maar als je niet precies weet wat dit inhoudt, kun je ook niet beoordelen of jouw praktijk het nodig heeft. Wees je bewust van de mogelijkheden en beperkingen van de diverse systemen."

Na Dental Expo op 27, 28 en 29 oktober kun je de powerpoint-presentatie van Henk-Jan opvragen via info@ont.nl.

ideeën aan te dragen bij het bestuur en de directie van de ONT. Wij op ons beurt zijn altijd benieuwd naar wat er leeft onder de leden, zodat we weten of het nodig is te reageren of anticiperen op bepaalde ontwikkelingen. Mijn verzoek is dan ook: heb je een boodschap voor ons, aarzel dan niet die kenbaar te maken. In onze stand zijn altijd ONT-vertegenwoordigers aanwezig: bestuursleden, Kim Weenink of Jeanette Berkman van het secretariaat, onze nieuwe beleidsmedewerker Caitlin Dekkers (zie artikel pag. 5) of ik."

Personeel

Evenals de ONT verzorgen Koninklijke Nederlandse Maatschappij ter bevordering der Tandheelkunde (KNMT) en NVM-mondhygiënist kennisessies. Namens KNMT zegt Richard Suy: "Het kennisprogramma van Dental Expo is ingericht rond het thema human factor. De factor mens wordt in de praktijk steeds belangrijker naast alle (digitale-) ontwikkelingen. Met het stijgende arbeidstekort is het aantrekken van kundig personeel een uitdagende taak. Daarom is het waardevol om het eigen personeel te behouden, te scholen, multi-inzetbaar te maken en daarmee de kwaliteit én output van hun werk te verhogen."

Mondzorgalliantie

In de coronaperiode is de Mondzorgalliantie ontstaan, een branche-breed overleg van de genoemde beroepsorganisaties dat zich inzet voor de mondzorgbranche. Tijdens Dental Expo is de Mondzorgalliantie te vinden in de Dental Expo Lounge. De organisaties verzorgen in het kennistheater een sessie waar de bezoeker wordt meegenomen in de uitdagingen waarop de Mondzorgalliantie zich richt.

Meer informatie vind je op dentalexpo.nl. Daar is ook een gratis ticket te bestellen met code 2524.

Succesvol samenwerken

De tandprothetiek heeft in de afgelopen jaren stappen gezet op het vlak van samenwerking. Denk aan de ONT die de banden aanhaalde met de andere beroepsorganisaties in de mondzorg, maar ook aan behandelaren die met tandartsen, tandarts-implantologen en mondhygiënist hun intrek namen in een mondzorgcentrum. Maar is méér te winnen. Laat je tijdens Dental Expo inspireren door de kennissessie van Matthijs Hemink. Hij is adviseur bij een organisatieadviesbureau dat samenwerking als een vak beschouwt: Common Eye.

Matthijs: "Tandprothetici zoeken niet alleen steeds meer verbinding met andere mondzorgverleners, ze werken ook samen met professionals binnen de ouderenzorg. Maar hoe komen partijen tot succesvolle samenwerking? Het zogeheten Commoneye-model biedt handvatten. We onderscheiden daarin vijf gebieden: gemeenschappelijke ambitie, belangen, relatie, organisatie en proces." Over de eerste voorwaarde zegt Matthijs: "Is de gemeenschappelijke ambitie inspirerend en richtinggevend? Ziet er een gezamenlijke belofte in en laten de partijen in de uitvoering zien dat ze geïnteresseerd zijn aan de ambities? Wat betreft de tweede conditie: breng de belangen in kaart. De partijen hebben een gemeenschappelijke belang, hun eigen organisatiebelang en misschien ook individuele belangen van de mensen die aan tafel zitten. Als je vooraf niet de belangen hebt vastgesteld, kan dat tijdens de uitvoering als een boemerang terugkomen, bijvoorbeeld omdat belangen blijken te schuren."

Matthijs vervolgt: "De derde voorwaarde – relatie – draait om de vraag of je met elkaar een proces hebt om vertrouwen te creëren en eventuele conflicten bespreekbaar te maken. Belangrijk is ook de manier waarop je het proces van leidinggeven hebt vormgegeven. Hoe werk je met elkaar samen? De volgende voorwaarde is organisatie: hoe organiseer je de samenwerking? Wie vult welke rol in, wat spreek je daarover met elkaar af en hoe leg je dat vast? Tot slot kijk je bij samenwerking naar het proces. Heb je een duidelijk pad richting het gezamenlijke doel? Zijn er bijvoorbeeld evaluatiemomenten om onderweg na te gaan hoe het ervoor staat en te bepalen of zaken eventueel moeten worden bijgesteld?"

Vraag het de Zorgmakelaar

De Zorgmakelaar vertegenwoordigt de aangesloten tandprothetici in overleggen met zorgverzekeraars. Tandprothetici die zijn aangesloten hebben ook de mogelijkheid om juridische vragen aan Team Zorgmakelaar te stellen via de Helpdesk. In elke Dental Revu wordt een recente en relevante vraag besproken.

Vraag van deze editie - "Is de zorgverzekeraar geheel vrij bij het bepalen van het inkoopbeleid en de contracten, of dient de verzekeraar zich ook aan spelregels te houden?"

Contractsvrijheid - In Nederland geldt het principe van 'contractsvrijheid': onderhandelingspartijen mogen in beginsel zelf weten met wie zij een contract sluiten en waarover zij een contract sluiten. Ook voor zorgverzekeraars geldt dat zij in principe vrij zijn zelf te bepalen welke zorg zij willen inkopen en tegen welke voorwaarden. Toch zijn er in de rechtspraak grenzen gesteld aan deze contractsvrijheid voor verzekeraars. Twee belangrijke beperkingen licht ik hieronder verder toe.

Beperking 1: eisen van redelijkheid en billijkheid - Uit de jurisprudentie blijkt dat de zorgverzekeraar zich bij de contractering niet alleen mag laten leiden door zijn eigen belangen, maar ook rekening zal moeten houden met de belangen van zorgaanbieders als zijn (potentiële) contractspartij. Bij een contracteringsbeslissing (denk aan het al dan niet aangaan van de overeenkomst of het voorstellen van gewijzigde contractvoorwaarden) moet de verzekeraar dus ook de belangen van de zorgaanbieder meewegen. Overigens dient de zorgverzekeraar ook rekening te houden met de belangen van haar verzekerden. In hoeverre verzekeraars zich hier altijd van bewust zijn, is de vraag.

Beperking 2: de NZa-regelgeving - Daarnaast is in recente rechtspraak nogmaals bevestigd dat het inkoopbeleid van de zorgverzekeraars transparant, objectief en non-discriminatoire dient te zijn. Deze verplichtingen vloeien voort uit de NZa-Transparantieregeling Zorginkoopproces. Dit betekent dat de zorgverzekeraar zich dient te houden aan het eigen inkoopbeleid en niet zomaar aanvullende eisen mag stellen aan aanbieders, terwijl die eisen niet in het inkoopbeleid zijn opgenomen.

Tot slot. Heeft u ook een vraag? Stel hem via mondzorg@eldermansgeerts.nl.

Daniël Post

Advocaat en Zorgmakelaar - EldermansGeerts